

[Tinning]

grundforskning. Der står en lille bitte smule om humaniora. Der står for det første, at området skal skæres ned, og der står for det andet, at ministeren er kommet i tanker om at bede nogle lave et forslag til et program inden for humaniora. Jeg kan ikke huske, hvor mange måneder ministeren efterhånden har befundet sig i stolen, men det var da på høje tid at få den idé. Der er altså heller ikke meget humaniora, for at sige det mildt.

Der står intet i redegørelsen om, hvordan grundforskningen styrkes i sammenhæng med grundforskningsmiljøerne. Jeg har set, at der står, at de her superprofessorer skal være med til at trække deres forskningsmiljø op, men jeg gad vide, hvordan det skulle foregå. Det hænger selvfølgelig sammen med, at det, undervisningsministeren ønsker, ikke er at styrke grundforskningen i almindelighed, men at styrke det, undervisningsministeren selv på side 2 kalder den nødvendige grundforskning. Se, det er en anden snegl, den nødvendige grundforskning.

Hvis vi kigger på, hvad det er for en, skal det program, jeg tidligere har haft fat i, og som er forslag til program for grundlæggende forskning som støtte for teknologisk udvikling, foreløbig lægge beslag på 300 af de 500 mill. kr., som er afsat til støtte af grundforskningen. Det er som før nævnt opdelt i 7 forskellige delprogrammer, og hvis vi kigger på det, der hedder »teknologi og samfundsforandring«, falder det i øjnene, at man tror, man kan lave grundforskning omkring teknologi og samfundsforandring uden overhovedet at inddrage humaniora. Bevar os vel!

Det falder også i øjnene, at man tror, man kan have grundforskning omkring teknologi og samfundsforandring uden overhovedet at have noget med om arbejdsmiljø. Læs programmet og se, om der står noget om arbejdsmiljø! Der står præcis ingenting. Ja men ved undervisningsministeren ikke, at arbejdsmiljøforskningen er i krise? Ved undervisningsministeren ikke, at det vælter ind med nye stoffer i produktionsprocesserne, at det vælter ind med ændringer i de produktionsprocesser, der dominerer den danske industri? Ved undervisningsministeren ikke, at det psykiske arbejdsmiljø er mere end truet i forbindelse med bl.a. informatikkens udbredelse? Det ved undervisningsministeren selvfølgelig alt sammen udmærket, men han er fløjtende ligeglad med det.

Det, som egentlig er sagen, når vi diskuterer grundforskningen, er, at det passer ikke, når ministeren siger, at det er grundforskningen, der skal styrkes. Nej, biologisk grundforskning er interessant, når det drejer sig om bioteknik, ellers ikke. Grundforskning inden for fysikken er interessant, når det drejer sig om halvlederteknologi, ellers ikke. Grundforskningen inden for datalogi er interessant, når det drejer sig om informatik, ellers ikke. Grundforskningen inden for humaniora er interessant, når det drejer sig om anvendt sprogvidenskab, ellers ikke. Og så dan kunne vi fortsætte rækken.

Ministeren forsøger at bilde os ind, at den egentlige skillelinje går mellem den korte sigt og den lange sigt, og ministeren har et eller andet sted en, havde jeg nær sagt, sød bemærkning om, at ministeren ønsker at tillægge et langsigtet hensyn fornyet vægt gennem en udbygning af den nødvendige grundforskning.

Det drejer sig ikke om kort og lang sigt. Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at vi skal have forskning, som er lidt langsigtet, og at vi skal have forskning, som er lidt kortsigtet. Det kan enhver skrive under på. Det drejer sig heller ikke om det skel, som tit sættes mellem grundforskning og anvendt forskning, for enhver kan skrive under på, at vi skal have noget grundforskning, ligesom vi skal have noget anvendt forskning. Nej, det, det drejer sig om, er, om snæversynetheden skal udvikles.

Det, undervisningsministeren gør, er at sige: den nødvendige grundforskning er den, der kan fungere som hjælpemotor for udviklingen af erhvervslivets konkurrenceevne. Det er altså den grundforskning, der får støtte. Alt det andet – ja, jeg ved ikke, det kan godt være, at der kommer en guldrandet Ordbog over det danske Sprog hvert 7. år – kan sejle sin egen sø.

Grundforskning er lige præcis ikke noget, der kan reduceres til at være hjælpemotor for udviklingen af erhvervslivets konkurrenceevne. Grundforskning er almen videnoprustning, ikke af hensyn til erhvervslivet, men meget bredere: af hensyn til den fortsatte sociale, kulturelle og samfundsmæssige udvikling – opbygning af viden, som kan bruges af samfundets forskellige grupper for at vinde indflydelse, for at dygtiggøre sig, for at udvikle sig og samfundet, og ikke noget, der